

A'
CSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 19.

Költ Bétsbenn, Böjt Máshavának (Mártzius) 8-dik
 napján 1803-dik Elztendőben.

B é t s.

Tegnap indult el innen Nádor Ispányunk Ő Királyi Hertzegsége, Gróf Szapári Fő Udvari Mester, Gróf Klobusiczky, ki nem régen lett Kamarássá Ő Kir. Hertzegségénél, és Gróf Beckers Generál-Adjutáns Urak társaságában. Útját Petérsburgba vette. Ez úttal Berlínen megy keresztül Ő Kir. Hertzegsége.

Tegnap ritka tzeremónia tartatott itten, a' Német Rend templomában, a' hol a' Fő F&Mél-tóságok jelen létében, ezen régi és gazdag Rendnek Vitézei közzé vétetett fel, a' néhai Lombárdia Gubernátor Fő Hertzeg Ferdinánd Ő Királyi

T

Hertzezségének fia Maximilián F. H. A' tzeremónia után, nagy ebéd vólt Feldmarsal Károly Ö Kir. Hertzezségénél, a' Német Rend mostani Nagy Mesterénél.

Semmi se leve szerentsére, még eddig, azon előre tett rémítésből, hogy a' Duna, majd ha a' jég megindúl, kiönti a' Leopoldstadti lakosokat. A' jég innen elment betsülettel, 's némelly része már talán Posonyon is túl jár, és sehol se toúlván meg a' sor, ki nem tsapott árkából a' szabadon folyó Duna vize.

Így ír, egy a' múlt hónapban, Posonyban megfordúlt útagó, a' mint a' patriotisches Tagblatt-ból olvashatni: „Péntek nap körül jártam a' várost, meg akarván szemlélni annak nevezetesebb épületeit. Megfordúltam a' többek közt, Gróf Balassa (Ö Excellentiája) háza előtt is. Láttam, hogy ott számosan öfzve gyűltek a' szegény sorsú emberek. Megtudakoztam az okát: miért jöttek azok a' nevezett épület eleibe? A' felelet e' vólt kérdésemre: „Ö Excellentiája a' Gróf, az egész télen által, minden pénteken, 40 szegény sorsú Kathólicus, és 20 ugyan illyen Evangelicus lakosok közt egy hétre való fát szokott kiosztatni.” Eltelvén ezen nemes tselekeden való tsudálkozással, óhajtottam az embereket szerető Grófit közelebbről megismereni: 's nagy örömemre azt mondták felöle, hogy az a' nagy lelkü Gróf, jövedelmének nagyobb részét, főképpen a' másokkal való jól-tételre fordítja. Hogy a' szegényebb sorsúakat, a' kemény hidegben szükséges fával segíthesse, azt kívánta a' város Tisztviselőitől, hogy adják bé neki, a' két emeltett Valláson lévő Lelki Pásztorok feljegy-

zése után, a' tehetetlenebb lakosokat név szerént, kiktől nem kívánt semmi közönetet erántok mutatott szembetűnő jótéteményiért, hanem azt, hogy Ő Felségek, és a' Koronák Örököse életéért mindennap esedezzenek az egekre nyújtandó könyörgéseikben. — Midőn a' Királyi Felség Neve napját tartotta az egész város, akkor is kimutatta magát a' Gróf. A' katona Tiszti sereget gazdagon megvendégelte: az őrizeten lévő katonaság közt bort és húst osztatott ki, nem felejtkezvén el a' beteges és Ispotályban lévő katonákról is.

Hogy a' Lovak annál alkalmasabbak lehessenek az emberek szolgálatjára; Ló-oskolákban szokták őket gyakorlani, a' hol úgy hozzá szoktak a' regulához, hogy akár kotsiba, akár nyereg alatt lehet őket bátran járni. Nagy a' különbség a' ló oskolában megszeliődött, és vadon nőtt ló között. Amaz rendszeren lép és regula szerént: ez úgy szokik mint a' fiók szarvas. Amaz sokszor a' korbátsot is felvárja, rá lévén szoktatva: ez ha csak a' légy rá száll is kényes testére, egyaránt nyargal hegynek völgynek, sokszor egy mértföldet is békereng egy dongó légy tsípése miatt. Igen rendes, hogy szelidítik a' tsikósok néhol Magyar Országban, a' némelly nagy pusztákon lévő ménesekből való vad tsikókat. Hurokra fogják pányva szőr köteleket, addig és addig kerülük a' szilaj tsikót, míg kezek ügyibe nem esik, hogy a' kötele a' nyakába vessék. Mit nem tsinál ekkor az a' tsikó, mellyre a' kotsis, vagy más soha se tette még kezeit? Rúg, kapál, nyerít, ágaskodik, hortyog, szinte füstöl az óra, kényes teste reszket, izemei vérbe forognak. A'

tsikósok lenyomják csak ugyan a' földre. Ekkor egygyik közzülök rá ül nyereg nélkül. A' pánnya kötelet leveleszik rólla. A' szeles tsikó felugrik, olly hirtelen rúgdal fel felé a' hátulsó lábával, mint a' villámás. Kényes farát hánnya veti. Levágja a' szügyibe fejét. A' hátán lévő szokatlan terek alatt úgy fut a' térségen, hogy mind a' rajta tartózkodó tsikósnak, mind a' tsikónak elvész a' szeme világa. Hol egygyik hol másik oldalra szökik. Butzkákról butzkákra (a' homok dombokat hívják így a' kis Kunság és Ketskemét tályékán) nyargal, míg végre kinem fárad, 's el nem dül. Nints ollyan gyakorlott Lovagló Mester, ha mingyárt Angliából került is, ki egy könnyen magára vállalna, hogy ezen a' módon, és illyen készüllettel kitanítaná a' vad tsikót: azomban a' tsikós két pint börtört megtselékszi. Ezekből a' szilaj tsikókból lesznek osztán azok a' nyerges paripák, mellyeken a' tsikósok, vagy a' gazda fitzkók, a' pusztacon a' nyúlat is (minden nagyítás nélkül mondván) elfogják, a' rókat, ha paripáikon utána erednek, karikás ostorokkal, vagy fokossal elverik. Ezek azok a' lovaglók, kiknek a' szilaj lóra tett nyeregbe való ülés csak ollyan, mint a' kis gyermeknek a' böltsöbe való rengetés. Sokszor széltibe aluszna a' nyeregbe, mikor lovok sebesen nyargal. Különösen szép nézni, hogy segítenek paripájikon, a' rajtok való ülés által. Hol egygyik, hol a' másik oldalra dülvén, a' ló menését ez által könnyebbítik, úgy, hogy a' legnagyobb mechanicus is helybe hagyná. Nem rázódnak a' nyeregbe, 's mikor nyargalnak, úgy látszanak távólról, mintha valami nagy parlagi sas repülne a' föld színén.

Magyar Ország.

Nagy Méltóságú Gróf Széchenyi Ferentz Ő
 Excellentiája, a' gondviselésére bízott T. N.
 Somogy Vármegye díszét azzal is iparkodott ö-
 regbíteni, hogy ezen Megyének nagy szorgalmatos-
 sággal készült Mappáját kimettzettette. A' titulussa
 következő: Cura. Amore. Publici. Et. Provin-
 ciae. Simighiensis. Praeses. Comes. Franciscus.
 Szé-chényi. Statuum. Et. Ordinum. Studiis. Adsti-
 pulantibus. Mappam. Hanc. Provinciae. Sibi. Con-
 creditae. Opera. Labore. Industria. Josephi. Nagy.
 Ejusdem. Provinciae. Geometrae. Fieri. Jussit.
 MDCCCII. Ezen a' Mappán a' helységeknek és puszták-
 nak igaz fekvése, 's az erdőkön és szőlőkön
 kívül még a' szántó földeknek, és réteknek valóság-
 gos kiterjedése is szorgalmatos kimérések szerént
 kivannak téve: úgy hogy ezekre nézve Somogy
 Vármegye Mappája, minden eddig kibotsátott
 Vármegyebéli más Mappákat fellyül halad. Nagy
 József a' T. N. Vármegye Ingenieurje készítette 's
 rajzolta; Prixner pedig, Posonyi fi, ki már Lies-
 ganig által készített Gallitzia Mappájának kimet-
 tzéséről elegendőképpen esméretes, rézre metzette
 ezen Mappát, melly két nagyobb formájú árkus-
 ra terjed, 's úgy vagon ki is nyomtatva. Meglehet
 szerezni a' T. N. Vármegyében, Kaposváron,
 Pesten pedig Veingand 's Eggenberger, és Kilián
 Könyv-árosoknál. Az árra velin papiroson 5 f.
 közönséges, de igen jó papirosou pedig 3 forint.

Sopron Febr. 20-dikán. A' mostani kemény
 télben, nagy hasznára vólt a' lakosoknak a' fa-
 szükiben az, hogy legalább közfénnel tüzelhet-
 tek, mellynek mázsája itt helybe 12 krajtzáron
 adódik el. — 1760-dik esztendő előtt híre se vólt.

Sopron körül a' kölfén ásásnak. A' nevezett esztendőben valamelly, Sváb kerületből lévő, 's ott letelepedett Rieder nevű tő-tsináló talált először kölfénre, és darabonként hordta haza hetenként a' maga hasznára. Gyanússá lett az ember eleinte: mivel azt gondólták, hogy fa szénét hord az erdőből: de megbizonyítván, hogy a' dolog nem úgy van, megengedődött neki, hogy valamelly tsekélységből á' taksá letétele mellett szabadon áshassa a' kölfénét. 1765 dik esztendőben, a' Tisztviselők' megújítására ide kirendelt Királyi Kommisszarius, közönségessé tette, a' boldogult Mária Therezia, akkor ditsösségesen uralkodó Királynék' az eránt való paracsolatját, hogy a' város maga ássassa a' kölfénét tulajdon kalfszájának hasznára: de sem a' munkások nem egész küséggel folytatván a' rájuk bízott dolgot, sem a' kölfénnek kelete nem lévén: nem sokára megtsökkent annak ásatása egészén. Illyen környülállások között, kihirdettetett 1787-ben, hogy a' kinek tetszik ásathassa. Valami Schneider nevű ember vállalkozott ezen kihirdetés után, ki rendes kölfén bányát nyitott, szorgalmatosan dolgozott, még pedig úgy, hogy három esztendőig minden taksá fizetés alól felszabadított. Nagy akadályára vólt, feltett tzeljában való boldogulásában az, hogy pénze nem vólt, és mások segítségére szorúlt. — Három esztendő múlva árendába adta ki a' város a' kölfén ásatásra való jussát, mintegy 40 forintból álló taksáért. Ambár nem egészén úgy ment még akkor is a' dolog, a' mint lehetett 's kellett vólna: nagy hasznára vólt mindazáltal a' körül belől lévő Fábrikáknak a' kölfén ásatása. Végezetre 1793-

ban azon társaság árendálta ki a' Sopron körül való kölfén bányával való bánást, mellynek, a' Bétstől fogva Neustadt mellett Magyar Ország felé menő Kanalisra nézve is része van, és olly állandó alkura lépett a' várossal, mellynél fogva magát arra kötelezte, hogy a' városnak minden mázsa kölfénért 1 krajtzárt ad, azomban a' vevő lakosoknak 12 krajtzárért adódják el minden mázsa. De minthogy a' kölfén bányák, néhány éfztendőttől fogva megszapordtak, és ennél fogva azok' menetelének, ágainak fentartására több fa kívántatik mint ez előtt: erre nézve szükséges fa engedtetvén a' nevezett társaságnak, arra kötelezte a' magát, hogy a' kölfénnek mázsájáért ezután fél krajtzárt fizet. Úgy látszik, hogy ez fellette tsekélység: azomban tsak a' múlt éfztendőben is 3000 forint gyült bé belőle, a' város kaszfájába; és mivel a' fa mindennap nevedő szüke miatt, naponként nagyobb nagyobb kelete van a' kölfénnek, a' körül belől lévő vidékben is: ennél fogva reményleni lehet, hogy a' város kaszfájába menő summa, nem tsak nem fog idővel alább szállani, hanem még nevedik. A' körül belől fekvő helységek lakosira nézve igen nagy jótétemény, hogy rész szerént a' kölfén ásása, rész szerént szállítása által dolgot találnak, és könnyíthetik élelmeket. A' mi a' kölfén bányákat és az azokban való dolgozást illeti, a' tzállal olly megegyezőleg van az építve, hogy sok idegen utazók is méltónak ítélték megfzemplélését. Miólta az a' machina haszonra fordított, mellynek hajtására tsak egy ló kívántatik: azólta könnyebbé tétetett a' kölfénnek a' bányákból való kiemelése, úgy hogy

egy nap 300 mázsát is fel lehet húzni a' föld színe. Hatvan két bányások foglalatoskodnak az ásásban, kiknek számára a' közfén bányák körül, szükséges hajlékok építtettek.

Olafz Ország.

Mediolanum Febr. 14-dikén. Bolognán keresztül egy Frantzia Kommisszariusz utazott Florentzia felé a' legnagyobb siettséggel, ki előtt egy Kurír küldődött a' rá bízott dolgokkal. Az a' hír foly Bolognában, hogy a' Frantziák minden órán benyomúlnak, némelly Olafz Országban fekvő, és a' tenger szélen lévő helyekbe: azonban még tsak hír ez.

Májlánd Febr. 15-dikén, Bizonyosnak tartatik az itt, hogy Szárdíniai szigete az Anglusok kezébe megy által, és innen magyarázzák meg némellyek azt, hogy Admirális Winter, kinek a' keze alatt Frantzia katonaság van, a' szigetbeli Képviselő által bé nem botsáttatott Cagliariba. Ebből fejtik meg azt is, hogy egy darab időtől fogva, a' Középtergeren tartózkodott egy Anglus hajós sereg, 's Admirális Bikerton vezérlése alatt kovájgott.

Helvétzia.

Berna Febr. 17 dikén, Azok szerént a' levelek szerént, mellyek mostanában Párisból érkeztek négy dolog körül forognak a' Helvétziát illető végezések, és még is tartó tanácskozások. Az első illeti a' Kántonokban lévő Konstitúziót; a' második azoknak költsönösen, és szövetségben fundálódó öszve köttetését; a' harmadik a' Respublika adósságai' lefizetésének módját; az utolsó pedig a' Revolúziós időkben ejtett hi-

báknak általjában leendő megengedését, 's azoknak feledékenységre való temetését.

Generális Ney, sok Tisztek és más polgárok társaságában, meglátogatta azon intézetet, mellyet Pestalozzi állított fel, az ifjúságnak a' szükséges esmérekben való oktatására nézve. Annyira megtettzett a' Generálisnak, a' nevezett intézeiben felvett mód, hogy Pestalozzi eránt való jó indulatját nyilván kijelentette, azt ígervén egyfzersmind, hogy hathatós pártfogója lesz ezen hasznos intézetnek.

Frantzia Ország.

Ritkán lehet a' mai időben a' vén Cátóhoz hasonló embereket látni, kik arra vetnék a' fejeket, hogy öregségében új nyelvet tanuljanak. Ritka öreg az, ki egy nevezetes vén emberrel azt mondhassa: „a' hetvent már egynehány esztendeje miólta meghaladtam: azomban még is olly erőben vagyok, hogy ha szükség volna, a' karmeltyik ifjú se venné ki a' kardot kezemből, lábaim jól bírnak, pápa szemre soha nem szorúltam.” — De tsak ugyan vagynak ma is, helyel helyel erejében lévő vidám öregek. Illyen forma éllemedett házas társakról olvashatni valamelly tudósításból, mellyet a' Mosellei Elölülő közlött, a' belső dolgokra ügyelő Frantzia Ministerrel. Így esnek Magyarúl ezen tudósítás szavai. „Ádam Ersébet Bouzenvillei születés, 105 esztendőskorában holt meg a' múlt esztendőben Metz városában. Egész haláláig ollyan egészséges vólt mint a' makk, 's mind testi, mind lelki tehetségei olly elevenek vóltak, mint ifjabb korában. Az említett aszszony Férjét Preis Konradnak hívták, ki tovább élt a' Feleségénél, és

109 esztendő. A' Frantzia szolgálatban volt Helvétziai katonák közzül való volt. Egész a' Felesége haláláig olly erőben volt, hogy a' rá bízott lovakkal szinte úgy bánhatott, mint valamelly fiatal kotsis, úgy megülte a' paripát, mint annak a' rendi. A' Felesége halálán való bánat szembetünöképpen megtsígázta, mivel abban olly hűséges társát vesztette el, kivel 79 esztendők elforgása alatt, a' legnagyobb egygyességben élt. Solothurumban született. Mikor szolgálatba állott 27 esztendő volt. Tíz esztendeig és 7 hónapig a' F. Austriai Házat szolgálta, a' Heister Regementjében katonáskodván. Kientz esztendeig, és ugyan annyi hónapig a' Nassau Saarbruck nevű Regementben katonáskodott. Végezetre 14 esztendeig és hat hónapig a' Lockman nevű Helvétziai Regementben szolgált mint katona. 1763-dik esztendőben Metzbe (Lotharingiában fekvő fő városba) került, a' hol két esztendeig volt. Mind maga, mind Felesége egészsége megváltozott. Mind a' ketten kiköltöztek falura. Metz körül hol egy, hol más faluba juházkodott az öreg. A' Revolúzió kezdetével visszafra mentek ismét lakni az említett városba. Ez előtt 79 esztendővel Dijonban házasodott meg. Több gyermekeik voltak, kik közzül a' legifjabbig 62 esztendő most. A' Revolúzió ideje alatt a' Metzi bataillionnál szolgált az öregnek ezen fia: de nem tudhatni hová lett." —

Páris Febr. 18-dikán, Ama híres Frantzia leány Johanna d' Arc emlékezetére, kinek köszönhette Frantzia Ország, hogy az Anglusok kezéből megszabadult a' 14-dik százban, ofzlop volt emelve Aureliumnál a' Ligeris vizén lévő

hídon: de a' melly a' Revolútzio alatt felforgattatott. A' városbeli Tanáts elvégezte, hogy az ismét felállíttassék, és egyszersmind olly emlékeztető pénz veretessék, mellynek egygyik oldalán az említett vitéz leány, a' másikon Bonapárté képe fog szemléltetni. Helybe hagyta maga az első Konzul a' nevezett Tanáts' ezen végzését, és következő értelmű levelet írt a' helybeli Magistrátusnak. „A' híres Johánna é' Arc megmutatta, hogy a' Frantzia lélek tsak nem tsudát tselekszik, midön a' Hazát veszedelem fenyegeti. Mikor a' Frantzia Nemzet egygyet értett, akkor soha se győzték meg, és a' vízfza vonás köztünk elhintett magvából származtak azok a' zürzavarok, mellyekről bizonyosságot tesz a' história.”

Strafszburgból Febr. 20-dikán. Mostanában nem igen vólt Frantzia Országban pompásabb temetés, mint Generális Leclerc.é leszsz. Még sem érkezett meg a' Generális hólt teste Lyonba. Azt mondják, hogy az a' hajó, melly Toulonból Mársiliába szándékozott szállítani, a' szélvész miatt törést szenvedett. Mások azt is beszélik, hogy Málta szigetéhez vetődött.

Bonapárté, nem akarván mindég küldözgetni, előtte igen kedves, és nagy érdemű Titoknokja után, midön az othon nem vólt, tsengetyüt köttetett fel a' Secretárius szobájába, mellyről valamelly drót az első Konzul dolgozó szobájába nyúlt. Haza menvén a' Titoknok, meglátja a' tsengetyüt. Nem tettsvén néki, hogy mint valami inas a' tsengetyü által adándó jelre szabadjon Bonapártéhoz, azt levétette. Annyira megtetszett Bonapárténak, Titoknokjának ezen bátor-

sága, hogy annak, magához hívatván, így szólott: úgy gondoltam, hogy alkalmatossabb lesz tsengetés által jelentenem, mikor szükségem van az Úrra, mint sem mindenkor a' nyakára küldözgetni, de minthogy levette a' tsengetyüt, ezután is úgy fogom kerestetni mind eddig. — Chalons sur Márnében (campi catalaunici) úgy adta ki magát valamelly ifjú, hogy ő a' Frantzia Korona Örököse. Ugy tudta s' magára vett és tettetett személyt jádzeni, hogy sok, még pedig nagy embereket is gondolkodóba ejtett. Tsak ugyan kivilágosodott tsalárdtsága, 's elfogato t az ifjú.

Generális Kosciuskó tsendesen tölti napjait Párishoz nem meszfe. Miolta elvált Hazája állapotja, mellynek villongó környülállásaiban sokan utánna halgattak, egészen megváltozott természetete. Ez előtt a' bánat miatt sárga volt, és a' szomorúság látszott ábrázatján. Sem az élet ártatlan gyönyörűsegeibe részt nem vett, sem a' barátság örömei meg nem hatották szívet. Most már vidám, 's úgy látszik új erőt 's életet nyert. — Kedves piksisét, mellyet eddig mindég magával hordozott, és a' mellyre egy töredezett hajó volt festve bizonyos fellyül való írással, elvetette. — Baráti és Párisban lévő hazafiai, minden esztendőben pompáson szokták tartani G. Kosciuskó neve napját.

Anglia.

London Febr. 9 dikén. Angliának több vidékeiben nyughatatlankodnak azok, kik a' Fábrikák mellett dolgoznak. Találtattak olyan ehányt írásaik, mellyben azt jelentik, hogy ök minden Fábrikások veszedelmére járnak, ha tsak

a' dolgozó műhelyeikben lévő machinákat öszve nem török, mellyek miatt száma nélkül való munkások nem tudják keresni kenyeret, nem lévén rájuk semmi szükség. Azomban mindennap nevékedik az új machinák száma. — A' Kormány-szék azt a' lépést tette az említett nyughatatlank' megzabolázására, hogy 100 font sterlinget tett fel jutalmúl annak számára, ki kifogja nyilatkoztatni az említett fenyegetődző írás szerzőjét, egyszersmind azt is igérvén, hogy a' béadónak nem lesz legkisebb büntetése is, ha mingyárt részese volt is a' nevezett írásban. —

London Febr. 12-dikén: Szinte úgy szemek előtt forgatják az Anglusok Sz. Domingó szigete állapotját, mint a' Frantziák: mivel mind a' két Fél hazna forog, a' Feketék' zabolán való tartásában. Egy lévén a' tziel mind két részről: nem kételkednek némellyek, hogy Anglia, hathatos segítséggel lesz a' Sz. Domingóban lévő Frantziáknak. Ezen tekintetből nyitattak ki Jamajkában minden kikötő helyek a' Frantziák előtt, mellyekbe tetlzesek szerént kiszállhatnak, és a' nevezett szigetben eleséget és más szükséges dolgokat minden akadály nélkül vásárolhatnak. Nagyon vigyáznak az Anglusok, kivált Sz. Domingóhoz közel lévő birtokaikban, hogy valami módon oda ne szökjenek által a' zenebonás Feketék; 's az ott lévöket fel ne lázzaaszák.

Orosz Birodalom.

Petersburg Febr. 1-ső napján. A' Petersburgban lévő, 's Gazdaságot tárgyazó szabad Társaság, a' most folyó esztendőre, a' következő haznos dolgokat tette fel a' megfejtsére, és azért a' jutalmat is meghatározta.

1. Hogy kell a' közfénnel jól bánni, melly a' Petersburg körül való lapájban bőven talál-
tatik, úgy, hogy ez az erdők megkímélésére szolgálhasson? mi által lehet a' Népet erre legin-
kább figyelmetessé tenni? hol kell azt, és hol le-
het leginkább az említett vidéken keresni?

2. Hogy lehetne a' munkásságot leginkább feltartani a' köznépben? és mi módon lehetne az Afzszonyokat, és a' földművelők gyermekeit úgy szoktatni, hogy a' dolgozásra való kedv szinte természeté válna benne?

3. Fudamentomosan meg kell mutatni, hogy lehetne a' szegények Institutumában vett embe-
reknek legtöbb hasznát venni, úgy hogy ennél fogva azoknak tartása, kevesebbe kerülne a' Stá-
tusnak, és hogy lehetnének azok jó szolgálatjá-
ra a' Publikumnak; sőt a' katonaságnak is?

4. Mitsoda módot kellene követni, hogy a' földművelők olyan kézi mesterséget tanulhatná-
nak, melly által a' téli időkben is használhat-
nának magoknak és tselédeknek, és keresnének
valamit?

5. Hogy lehetne az Orosz földművelőt leg-
jobban megtanítani arra, hogy azzal megesmer-
kednék, a' mi egészségének fenn tartatására szol-
gáll, és hogy fordíthatná az ezen tzelének eléré-
sére a' hazájabeli plántákat, 's füveket? 's a' t.

6. Hogy kell az úgy nevezett kö-mohból, melly a' Finniai öböl körül bőven terem, festé-
ket készíteni? — Ezen kérdések megfejtéséért,
30, és 50 aranyat érő jutalom pénzek adatnak,
mellyeket az Orosz Birodalombeli jó szívu fő
Hazaifak tettek fel, annak számára, a' ki vagy
egygyik, vagy másik kérdést, legjobban találja,

az említett Birodalomban lévő lakosok nagy hasznára. —

Petersburg Febr. 4-dikén. Mostanában mind fellyebb fellyebb megy itt a' házak bére, és a' világ nevezetesebb részeiből majd mindennünnen nagy számmal itt tartózkodó idegenek' száma, mindennap nevékedik. A' Császár maga azt akarta, hogy az Udvari nemes Ifjak számára más épület vásároltassék: mivel az eddig volt már régi is szük is: azomban olly sokba került volna az arra való épületek megvétele, hogy jobbnak tartotta ezt más időre halasztani.

Nem régiben ollyan Újság állott itt fel, melly a' kereskedésre megkívántató dolgokat 's tudósításokat adja elő, valamint szintén azt is: mi a folyó ára a' hazai és szomszéd kereskedő városokban a' külömb-külobmféle termésnek? sőt azt is illeti, hogy Európa más tartományaiban mi nek mi az ára? Illyen nevezetes dolgok lévén tárgyai, nem tsak a' kereskedők olvassák örömet, hanem azok a' tudósok is, kik a' Statistika körül forgolódnak. Hogy illyen közönséges hasznú munka elkezdődött, azt a' kereskedésre ügyelő Minister Gróf Rumantzof fáradhatatlan igyekezetének, és munkásságának lehet közfönni.

Elegyes Levelek.

Korfu Jan. 6-dikán. Az ide való Frantzia Kommisszarius Romieu, kijelentette a' 7 szigetekből álló Respublikák Elöljáróinak, hogy Bonapárté, minden azokban lévő Kathólikus lakosokat, különös oltalma alá veszi. Mellyre nézve minden Kathólikusok templomában esedezések tartatnak ezután az első Konzulért.

Koppenhága Febr. 8-dikán. A' Királyi Fel-
ség számos ölfát osztatott ki a' szegénység szá-
mára, melly a' mostani nagy hidegben nem gyö-
zi magát fűtővel. Az őrizeten lévő katonaság
számára, a' Korona Örököse rendelkezéséből; estve
reggel melegített ser osztatik ki.

Regensburg Febr. 20-dikán. A' Német Or-
szági Fő Kantzellárius Ministere, kijelentette a'
Deputázióknak, hogy az említett Választó Fe-
jedelem kész magára vállalni, a' Papság fizetésé-
re rendelt summáról való gondoskodást, és kö-
zölni is fogja a' Deputázióval azon pontokat,
mellyek ezen foglalatosság tellyesítésére szüksé-
gesek. A' nevezett Minister elő is terjesztette
ezen pontokat. Minden Német Országi Kápta-
lanbeli jószágok számba vevődnek. A' számba
vett jövedelemből kijövő summából kell osztán
azon Papság fizetésének kitelni, mellynek szá-
mára bizonyos summa rendeltetett.

Brüssel Febr. 13-dikán. Nints fundamento-
ma azon hírnek, mellyet némelleyek igaznak tar-
tanak, hogy tudniillik a' Frantzia Kormányfőék
tapasztalván Sz. Domingóban vallott sok kárait,
fel akar hagyni a' nevezett szigettel. Sőt inkább
a' közöltetett a' nevezett Kormányfőék által, Ge-
nerális Rochambeauval, hogy 15 ezer ember kül-
detik segítségére, és ha az elég nem lenne, még
annyi számból álló katonaság fog szállítatni Sz.
Domingóba. Ha megtudják a' zenebonás Feké-
ték ezen készületeket, hihetőképven megszeppen-
nek, és talán észekre térnek, látván, hogy utól-
jára is a' lesz a' vége, hogy magokat megad-
ják. — Ez az utolsó jegyzés azomban inkább
azt tartja, hogy mit tselekedhetnek a' Feketék,
nem pedig azt, hogy most mit tsinálnak?